

Hur penningtvätt bekämpas bland finansiella instanser i Finland

Hur banker bekämpar penningtvätt i Finland

Patrik Öling

Examensarbete för tradenom examen

Företagsekonomi

Åbo, 2023

EXAMENSARBETE

Författare: Patrik Öling

Utbildning och ort: företagsekonomi, Åbo

Inriktning: Redovisning

Handledare: Marika Nygårdas

Titel: Hur penningtvätt bekämpas bland finansiella instanser i Finland

Datum: 12.11.2023

Sidantal: 24

Bilagor: 0

Abstrakt

Detta arbete undersöker hur bankerna i Finland bekämpar penningtvätt. Syftet med arbetet är att få en bättre inblick i hur bankerna bekämpar penningtvätt. Vilka metoder och processer har man i bruk för att stoppa så många fall som möjligt. Penningtvätt är ett problem i samhället som snabbt har växt och utvecklats.

Jag gjorde en kvalitativ undersökning genom att göra en intervju med en sakkunnig person som har lång erfarenhet i bankbranschen. Intervjun var strukturerad efter som den gjordes via email. Målet med denna var att få en inblick från en person med erfarenhet i hur bankerna går till väga för att upptäcka och förhindra penningtvätt. Som andra metod använde jag externa sekundära data. Detta var en viktig del av arbetet för att man behövde en stadig grund att stå på. Detta innefattade många av myndigheternas källor och även lagtext från finlex. Hämtade även information från stora aktörer inom bekämpning av penningtvätt. Dessa källor gav bra information om ämnet och intervjun komplimenterade det bra och visade att teorin kunde kopplas ihop med många saker i intervjun.

Det som kom starkt fram i undersökningen är att kundkännedom och övervakning av transaktioner är viktig del för att upptäcka och förhindra penningtvätt. Även stödet man har från olika direktiv från EU, den nationella lagstiftningen och myndigheterna hjälper bankerna att på ett mera effektivt sätt kunna sätta stop för penningtvätt. Ett samarbete mellan dessa är avgörande för att få hela systemet att fungera.

Språk: svenska

Nyckelord: penningtvätt, brott, banker, förhindrande av penningtvätt, centralkriminalpolisen

BACHELOR'S THESIS

Author: Patrik Öling

Degree Programme: Business administration, Turku

Specialisation: Accounting

Supervisor: Marika Nygårdas

Title: Prevention of Money Laundering Among Financial Institutions in Finland

Date: 12.11.2023

Number of pages: 24

Appendices:

Abstract

This study examined how banks in Finland combat money laundering. The purpose of the work was to gain a better insight into how banks combat money laundering. What methods and processes are in place to stop as many cases as possible. Money laundering is a problem in society that has rapidly grown and developed.

I did qualitative research by conducting an interview with an expert, who has extensive experience in the banking industry. The interview was structured as it was done via email. The goal of this was to get an insight from a person with experience in how the banks go about detecting and preventing money laundering. As a second method, I used external secondary data. This was an important part of the work because they needed a solid foundation to stand on. This included many of the authorities' sources and legal texts from Finlex. I also retrieved information from major players in anti-money laundering. These sources gave good information on the topic and the interview complemented it well and showed that the theory could have been linked with many things from the interview.

What emerged strongly in the survey was that customer due diligence and monitoring of transactions are important parts of detecting and preventing money laundering. Various EU directives, national legislation and authorities have also helped banks to put an end to money laundering more effectively. Collaboration between these is crucial to make the whole system work.

Language: Swedish

Key words: money laundering, banks, National Bureau of Investigation, preventing money laundering.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Metod.....	2
1.2	Syfte och avgränsning.....	2
1.3	Problem.....	3
2	Begrepp.....	3
3	Teoretisk referensram.....	5
4	Regelverk som berör penningtvätt.....	5
4.1	Nationell lagstiftning.....	6
4.2	EU-direktiv.....	7
5	Penningtvätt.....	9
5.1	Penningtvättens 3 faser.....	10
5.1.1	Placering.....	10
5.1.2	Skiktning.....	10
5.1.3	Integrering.....	11
5.2	Negativ effekt på samhället.....	11
6	Hur bekämpar man penningtvätt i bankerna.....	11
6.1	Bankens roll.....	12
6.2	Kundkännedom.....	12
6.3	Riskstrategi.....	14
6.4	Utmaningar för banken.....	16
7	Rapporteringskyldigheter.....	17
7.1	Involverade aktörer.....	17
7.1.1	Centralkriminalpolisen.....	17
7.1.2	FATF (Financial Action Task Force).....	18
7.1.3	Finansinspektionen.....	19
8	Metodik.....	19
9	Intervju med bankspecialist.....	20
10	Resultat.....	22
11	Diskussion och kritisk granskning.....	23
12	Avslutning.....	24
13	Källförteckning.....	25

1 Inledning

Jag har valt att undersöka hur man i bankerna bär sig åt för att upptäcka och bekämpa penningtvätt. Jag valde främst detta ämne för att det intresserar mig och jag ville sätta mig mer in i grå ekonomi och veta hur man motarbetar det och hur stort det faktiskt är.

Penningtvätt innebär att man försöker dölja varifrån pengarna har kommit, alltså pengarnas ursprung. Detta görs för att pengarna ofta har varit involverade i något brott eller brottslighet. Genom penningtvätt verkar pengarna vara legala och kan då användas utan att väcka misstankar hos myndigheterna. I Finland får polisen årligen mellan 1800 och 2000 anmälningar gällande ekonomiska brott, en stor del gäller verksamhet kring företag. Man uppskattar att den grå ekonomin ger skatteförluster på 100 miljoner upp till 5 miljarder. Det är svårt att göra mer exakta uppskattningar när det gäller dold brottslighet. Myndigheterna upptäcker bara en liten del. (Poliisi, 2023) (inrikesministeriet, 2023)

Penningtvätt kan sänka den ekonomiska tillväxten i ett land på grund av att det bidrar till ostabilitet i ekonomin. Pengar som har fått genom penningtvätt kommer heller inte att beskattas, så mängden skattepengar som staten får in kommer att vara mindre. Det kan också orsaka ostabilitet i pengaflödet i ett land, i och med att mängden pengar ökar. Tvättade pengar används senare ofta för att finansiera mera brottslig verksamhet, där det värsta även kan vara att finansiera terroristbrott.

Bankerna har en viktig roll i bekämpning av penningtvätt, eftersom väldigt många transaktioner går genom instanserna, främst då banker. Dessa instanser har även en stor roll i den ekonomiska utvecklingen i ett land. Misstankar om penningtvätt skadar t.ex. en banks rykte också, kunderna tappar sitt förtroende för banken, vilket skadar bankerna ännu mera. (Sanction scanner, 2023)

Därför har man med lagar försökt att förbättra bekämpningen av penningtvätt så mycket som möjligt. Senaste lag som trädde i kraft var Lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (28.6.2017/444). Lagstiftningen baserar sig på direktiv som kommit från Europeiska Unionens lagstiftning (Lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism 28.6.2017/444)

1.1 Metod

Det finns flera olika metoder man kan använda sig av när man undersöker ett ämne. Dels finns kvalitativ forskning, som innebär att man samlar information från respondenter. Detta kan vara genom till exempel enkäter eller intervjuer. Kvantitativ forskning är data som kan anges med siffror, detta kan till exempel vara statistik. Utöver dessa två finns det också primära och sekundära data. Primär data är sånt man har samlat in själv och sekundär data är information som redan finns. Nedan går jag in på de metoder jag har valt och varför. (QuestionPro, 2023) (EUPATI, 2023)

För att samla in den information jag behöver kommer jag att använda olika metoder. Främst kommer jag använda mycket extern sekundära data. Myndigheterna, lagar och andra aktörer har väsentlig information om ämnet jag undersöker. Detta kommer vara en viktig grund till forskningen. (QuestionPro, 2023)

Jag tänker använda primära data. Detta skall jag göra genom intervjuer med personer som jobbar på finansiella institutioner för att få en bättre bild av hur de ser på de processer som används för att motarbeta penningtvätten och även om de har funderingar på hur det kan förbättras. Att ha med en intervju i arbetet kommer göra det mer trovärdigt och ge en till synvinkel på bankens kamp mot penningtvätt. Man får höra det från en person med erfarenhet. (QuestionPro, 2023)

Dessa är de metoder som främst passar till frågeställningen jag använder och som skulle ge mig bästa svaren för att stöda min forskning.

1.2 Syfte och avgränsning

Syftet med detta arbete är att få en tydlig förståelse för hur man bekämpar penningtvätt i de finansiella institutionerna i Finland. Jag vill ta reda på vilka processer man använder för att lägga märke till misstänksamma transaktioner och vilka eventuella svårigheter som de för med sig. Genom att gå djupare in på dessa kommer jag kunna få en bild på vad som skulle kunna förbättras eller vilka processer som kunde utvecklas.

Avgränsningen är hur penningtvätt bekämpas i finansiella institutionerna i Finland. Med denna avgränsning hoppas jag att kunna gå lite djupare in på ämnet för att kunna göra en

mer heltäckande forskning kring det. Jag kommer främst att fokusera på bankerna i denna undersökning.

1.3 Problem

För finansiella institutioner är det inte så lätt att bekämpa eller lägga märke till penningtvätt. Det är många transaktioner som sker varje dag och mycket pengar som rör sig. Det är också en sektor som har en hel del förändringar och utvecklingar som de måste beakta för att bekämpa och utveckla sina bekämpningsmetoder mot penningtvätt. Ett exempel på detta kan vara kryptovalutor som gav nya utmaningar i att bekämpa penningtvätt. De utvecklar också sina egna tjänster som då igen också kan öppna upp nya sätt som penningtvätt kan genomföras på. Dessutom kommer det nya kunder hela tiden som för med sig fler transaktioner att övervaka.

Om penningtvätt misstänkts skall det rapporteras till myndigheterna. I Finland är det Centralkriminalpolisen som har till uppgift att reda ut dessa brott. Man måste hela tiden anpassa och uppdatera sina metoder och processer för att bekämpa penningtvätt. Mycket av detta kommer genom lagar och direktiv från både EU och den nationella lagstiftningen

De forskningsfrågor jag har i arbetet är följande:

- Vilka metoder och processer används i bankerna
- Hur bekämpar banken penningtvätt
- Vilka utmaningar har banken i detta
- Vad är bankens roll i bekämpning av penningtvätt

2 Begrepp

I nedanstående kapitel kommer jag att definiera begrepp som är relevanta för ämnet och som man måste förstå för att få en korrekt bild av penningtvätt och bekämpningen av den:

- *Finansiell institution*: Fysisk eller juridisk person som bedriver finansiell verksamhet. Kan vara att ta emot insättningar, valutaväxlingar eller förvaringsinstitut som exempel.

- *Penningtvätt*: Man försöker dölja pengarnas ursprung. Ofta på grund av att de kommer från brottslig aktivitet
- *Grå ekonomi*: Ekonomisk verksamhet där man väljer att inte följa regelverken för att öka vinsten
- *EU-direktiven*: Penningtvättsdirektiv för att öka säkerheten och skydda ekonomisk frihet. Jobbar med att utveckla regelverken för att bekämpa penningtvätt
- *Kryptovalutor*: " Kryptovaluta är en digital och virtuell valuta som är säkrad av kryptografi. I kryptovalutor används kryptografi till att bekräfta transaktioner, kontrollera tidigare valutareserver och kryptering av användarkonton. Kryptovalutor är baserade på blockkedjeteknik, så de är helt digitala. Blockkedjeteknik möjliggör många fördelar för kryptovalutor. De största fördelarna med kryptovalutor är pålitlighet, säkerhet och snabba överföringar.

Blockkedjeteknik är en teknik som tillåter olika parter i en blockkedja att skapa och underhålla distribuerade och delade databaser. Decentralisationen av blockkedjan sker genom att lagra data över blockkedjans "jämlike-till-jämlike-nätverk". Blockkedjor erbjuder en massa andra fördelar som säkerhet och pålitlighet." (northcrypto 2023)

- *Skattefuska*: Man försöker att hitta sätt för att undvika betala skatt. Genom penningtvätt betalar man ingen skatt, så det är vanligt för att skattefuska. Staten tappar stora skattepengar årligen p.g.a detta
- *Centralkriminalpolisen*: Den myndighet som jobbar mest med att bekämpa penningtvätt. Det är till dem som anmälningar skall göras om man har misstankar om penningtvätt. Även bankerna skickar anmälningarna hit om misstänksamma transaktioner uppdagas
- *Mulåsna*: Person som man använder för att tvätta pengar. Ofta en mellanhand mellan slutliga konto och den som skickar pengarna. De får pengar som de sedan bara skickar vidare till ett annat konto. Det gör det svårare att spåra pengarna.

- *KYC*: Står för know your customer (kundkännedom). Metod som används i bankerna för att lättare förhindra penningtvätt. Handlar om att man måste kunna identifiera sina kunder

3 Teoretisk referensram

I ämnet som jag undersöker finns det bra med teorier från trovärdiga källor. Både myndigheterna och speciellt bankerna berättar mycket om penningtvätt, dock berättar de inte så mycket om själva bekämpningen av penningtvätten. Kan bero på att banken inte har i största intresse att berätta hur man bekämpar penningtvätt. Det kan man sedan koppla ihop med teori från tidigare forskning och artiklar om ämnet. Jag kommer att främst använda mig av lagar, direktiv och vad stora aktörer inom bekämpning av penningtvätt har att säga. Detta kommer att ge mig en bra grund att stå på genom arbetet

Rahapesu.fi har väldigt ingående information om förebyggande av penningtvätt. Där står det också alla de krav som finns på finansiella institutionerna för att motarbeta brottet

Lagstiftning är även ett effektivt sätt att förbättra bekämpningen mot penningtvätt. 15.9.2022 gjorde man ändringar där avsikten var att förbättra övervakningssystemet på betalningskonton. Myndigheterna försöker även att samarbeta närmare med aktörer från finansbranschen för att utveckla systemen ännu mera. (rahapesu, 2023)

Samarbete mellan myndigheterna, finansiella institutioner, polisen och andra aktörer är viktigt för att utveckla bekämpningen av penningtvätt. (swedbank 2023)

4 Regelverk som berör penningtvätt

I det här kapitlet kommer jag att ta upp de relevanta lagarna om penningtvätt. Vi har delvis egna lagar på en nationell nivå, lika så som det kommer direktiv och lagar från EU, som alla länder inom EU måste följa. Lagstiftningen inom detta område har utvecklats ganska snabbt på grund av att penningtvätt också har utvecklats med nya metoder och sätt att tvätta pengarna.

4.1 Nationell lagstiftning

Med hjälp av nationell lagstiftning strävar man efter att tolka och definiera vad penningtvätt är för något och hur man kan göra sig skyldig till det. Penningtvätt är sett som ett allvarligt brott. Det kan även leda till finansiering av mera brott eller terrorism. Viktigt att lagstiftningen är tydlig så man förstår vikten av det.

Strafflagen 6 § (4.3.2011/191) beskriver penningtvätt på följande sätt:

Den som

1) tar emot, använder, omvandlar, överlåter, överför, förmedlar eller innehar egendom som förvärvats genom brott eller vinning av brott, eller egendom som kommit i stället för sådan egendom eller vinning, och gör det för att bereda sig eller någon annan nytta, för att dölja eller maskera vinningens eller egendomens olagliga ursprung eller för att hjälpa gärningsmannen att undandra sig de rättsliga följderna av brottet, eller

2) i fråga om egendom som förvärvats genom brott eller vinning av brott, eller egendom som kommit i stället för sådan egendom eller vinning, döljer eller maskerar egendomens eller vinningens rätta karaktär, ursprung eller belägenhet eller förfogandet över den eller de rättigheter som är knutna till den, eller bistår någon annan vid sådant döljande eller sådan maskering,

ska för penningtvätt dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Vi har även Lag om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism
28.6.2017/444

Denna lag har som mål att förhindra penningtvätt samt finansiering av terrorism. Lagen vill förbättra och förtydliga hur man skall avslöja och spåra penningtvätt. En stor punkt i lagen är riskhanteringen. Inrikesministeriet och finansministeriet har som ansvar att bedöma riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism på en nationell nivå. Detta är något som skall göras regelbundet och det rapporteras även till Europas kommission. Det här är något som alla medlemsländer behöver göra.

Kundkontroll är en annan väsentlig punkt. Denna lag handlar om den rapporteringsskyldige t.ex. en bank, inte får ha anonyma konton utan banken måste kunna identifiera sina kunder och dess identitet om följande uppfylls:

1) kundförhållandet är tillfälligt och

a) en enskild transaktion eller flera sammanhängande transaktioner sammanlagt uppgår till minst 10 000 euro,

b) det är fråga om en sådan överföring av medel enligt artikel 3.9 i förordningen om information om betalaren som överstiger 1 000 euro, eller

c) det är fråga om en sådan transaktion som utförs inom en i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor avsedd tjänst i anslutning till virtuella valutor och som överstiger 1 000 euro,

(7.5.2021/376)

2) en enskild transaktion eller flera sammanhängande transaktioner vid kontantförsäljning av varor sammanlagt uppgår till minst 10 000 euro och kundförhållandet är tillfälligt,

3) det är fråga om en tveklaktig transaktion, eller (23.3.2023/444)

4) den rapporteringsskyldiga misstänker att uppgifterna om en kund vars identitet tidigare har kontrollerats inte är tillförlitliga eller tillräckliga.

Denna lag beskriver när man kan misstänka att en transaktion kan vara bristfällig. I dessa fall måste man utreda detta genom att fråga kunden vad som kan vara orsaken till detta. Kunden måste kunna identifiera sig samt ge informationen som efterfrågas. Annars har banken rätt att avbryta kundförhållandet och anmäla ärendet vidare för utredning.

4.2 EU-direktiv

Det femte penningtvätt direktivet trädde ikraft 2018 (2018/843). Detta direktiv hade följande mål:

- förbättra **insynen** i ägandet av företag och trusters

- förstärka kontrollerna av **högriskländer utanför EU**
- hantera risker kopplade till **förbetalda kort** och **virtuella valutor**
- förbättra **samarbetet** mellan nationella **finansunderrättelseenheter**
- förbättra samarbetet och informationsutbytet mellan **tillsynsmyndigheter med ansvar för bekämpning av penningtvätt** och **Europeiska centralbanken**

Hämtat direkt från EU:s sida Europeiska rådet

Målet man hade med detta nya direktiv var att öka säkerheten samt att skydda den ekonomiska friheten. Sedan detta har man försökt att införa tuffare regler i kampen mot penningtvätt. Målet är att göra det svårare att använda fiktiva företag för att tvätta pengarna. Ett annat mål har varit att man vill förbättra tillgång av information samt, utbyte av den. Det man har märkt är att reglerna måste hela tiden uppdateras för att minska riskerna för följande saker:

- **teknisk innovation – t.ex. virtuella valutor**
- ökad **integration av finansiella flöden** på den inre marknaden
- terroristorganisationers **globala karaktär**
- brottslingars skicklighet att utnyttja **luckor eller kryphål** i systemet

Direkt hämtat från EU:s sida Europeiska rådet

Under 2020 ville rådet jobba för att förstärka EU ännu mera mot penningtvätt. Detta gjorde man genom att framställa en handlingsplan. Målet med denna plan var att ” förbättra genomdrivandet, tillsynen och samordningen av EU:s bestämmelser på detta område”.(Europeiska rådet, 2023)

Detta skulle man lyckas med genom följande:

- ett enhetligt regelverk för att harmonisera EU:s bestämmelser
- en tillsynsmyndighet på EU-nivå med direkt tillsynsbefogenhet
- en samordnings- och stödmekanism för nationella finansunderrättelseenheter

Hämtat direkt från EU:s sida Europeiska rådet

Efter detta började man även jobba med nya lagförslag som skulle understöda EU med att göra dess ändringar. Dessa lagförslag är ännu inte offentliga.

I december 2022 kom rådet överens om 2 rätts akter för att stärka EU regelverk mot penningtvätt. Den första är att en gräns på 10 000 i kontant betalning kommer att införas i hela EU, vilket kommer göra det svårare att tvätta pengar i och med att det ofta är kontanter. Andra regeln är riktad mot handel av kryptovalutor och att anonymiteten kommer att begränsas. Leverantörer kring kryptovalutor måste nu göra diligence granskningar på sina kunder, om det är en transaktion på 1000 eller mera. Så mer kundinformation krävs av kunderna, likande som det är för kunder på banker. (Europeiska rådet 2023)

5 Penningtvätt

Här kommer vi att gå närmare in på vad penningtvätt riktigt är och hur det går till, samt vilka steg som ofta är involverade i processen att få pengarna att se lagliga ut.

Penningtvätt görs för att man försöker dölja varifrån pengarna kommer. Detta gör man för att pengarna nästan alltid har varit involverade i brott eller för att undvika skatt. Man försöker få pengarna att se ut som att de har blivit anskaffade på ett lagenligt sätt. (rahapesu 2023)

Ett annat stort problem med penningtvätt är att pengarna kommer användas för att finansiera mera brott. Därför är det viktigt att man förhindrar så mycket som möjligt för att då också förhindra att ännu mera brott blir gjorda med hjälp av pengarna. Det globala värdet på tvättade pengar uppskattas vara 800 biljoner till 2 triljoner. Man tror att myndigheterna bara lyckas stoppa 1 % av detta. (rahapesu, 2023)

I detta arbete kommer mitt fokus vara på penningtvätt i bankerna. Jag kommer främst att se på metoder som involverar bankerna. För att lyckas med penningtvätten så behöver man få in pengarna i ekonomiska kretsloppet. Vanligaste sättet till detta är att få in pengarna på banken. En metod är att använda sig av "mulåsnor". De rekryterar personer som de skickar pengar åt som sen igen skickar pengarna vidare till ett speciellt konto. Detta gör att pengarna blir svårare att spåra för myndigheter för pengarna kommer från flera olika

konton och kan vara olika summor. Summorna brukar även vara under gränsen för att transaktionen skulle ge misstankar på banken. (poliisi, 2023)

5.1 Penningtvättens 3 faser

Man brukar säga att det finns tre olika faser för att få pengarna att se legala ut och användningsbara. Det viktigaste man försöker uppnå med detta är att dölja pengarnas ursprung. Här kommer jag att beskriva vad varje fas innebär. (investopedia, 2023)

5.1.1 Placering

Steg ett handlar om att få in pengarna i det ekonomiska systemet, som ofta är ett konto på en bank. Detta skede är det mest riskfyllda och det är här som de flesta fall blir fast för penningtvätt. I den här fasen finns frågor och kontroller som bankerna gör på alla. (konsumenternas, 2023)

Placeringen kan göras genom användning av så kallade "mulåsnor". Man ger "smutsiga" pengar till flera individer som gör små insättningar till ett konto. Annat vanligt sätt är att man använder ett casino. Genom att byta de smutsiga pengarna till casinopengar och spela lite, byter man tillbaka casino valutan till vanliga pengar och begär kvitto. Då kan man använda ursäkten att man vunnit pengarna på casino. (United nations, 2023)

5.1.2 Skiktning

Detta är fas 2 och den går ut på att göra det så svårt som möjligt för myndigheter att kunna spåra pengarna. Detta gör man genom flera transaktioner mellan flera olika konton. Det kan även vara transaktioner mellan olika länder och olika banker för att göra det ännu svårare att spåra pengarnas ursprung. (konsumenternas, 2023)

Ett annat vanligt sätt att utföra detta skede är genom ett företag som över fakturerar för varor eller att man helt enkelt har fejkade fakturor. En annan metod här är att försöka byta ut pengarna till en annan tillgång t.ex. guld eller diamanter. (United nations, 2023)

5.1.3 Integrering

Detta är det sista steget. När man kommit till detta steg så antar man att pengarnas ursprung har blivit dolt. Pengarna är nu inne i det ekonomiska kretsloppet och de skall vara säkra att användas utan risk att bli fast för penningtvätt. Det är före detta steg som man absolut vill stoppa penningtvätten. Om det når detta skede är det nästan omöjligt att kunna spåra pengarna. (konsumenternas, 2023)

5.2 Negativ effekt på samhället

Penningtvätt har många negativa effekter på samhället. Först och främst används ofta pengarna som fåtts genom penningtvätt att igen finansiera mera brott som skall leda till mera ekonomisk vinst för de som utför brottet. Den vinst som görs genom penningtvätt kommer heller inte att betalas skatt på för att det är pengar man försöker gömma från myndigheterna. Det här leder till att staten tappar skatteinkomst som bland annat kan användas till förbättringar i samhället. De här pengarna kan också leda till ostabilitet för att det är pengar man inte vet om och som olagligt cirkulerar i samma pengaflöde som de legala pengarna. (Oluwatofunmi Isaac Aduloju, 2018)

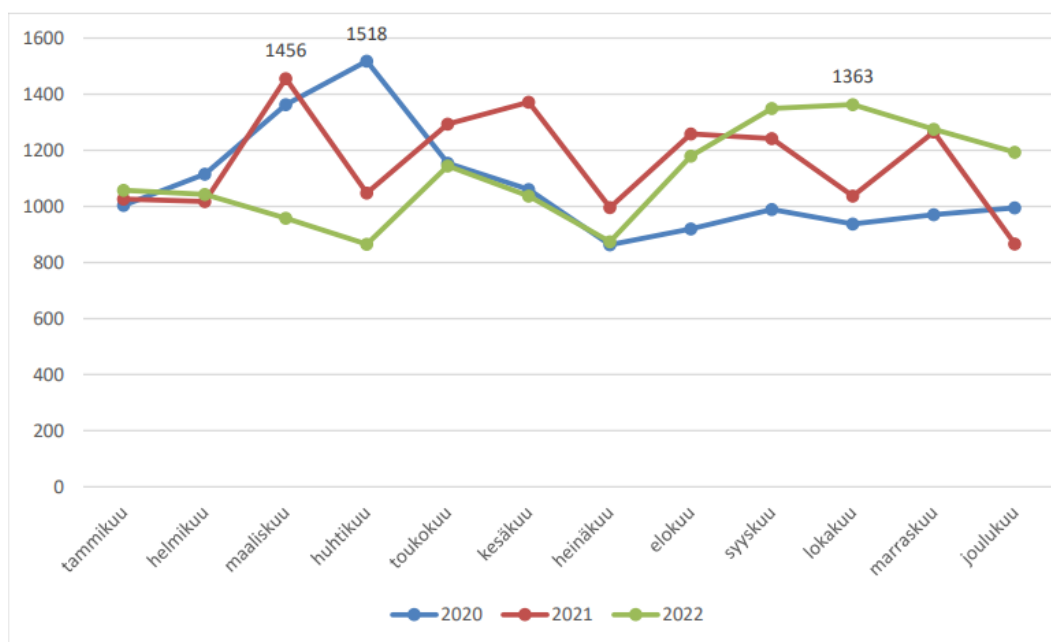
Penningtvätt kan också skada bankerna i ett land. Om en bank ovetande varit en del av penningtvätt kommer dess rykte att skadas och kunderna kommer att tappa förtroende för banken. Detta gäller även de andra finansiella instanserna. Risken för penningtvätt tvingar även bankerna att investera och satsa medel för att förhindra detta. Då människor tappat förtroende för bankerna kommer de inte vilja spara sina pengar där och inte heller investera eller väljer till och med att säga upp sitt konto. Allt detta kommer att påverka samhället negativt (Oluwatofunmi Isaac Aduloju, 2018)

6 Hur bekämpar man penningtvätt i bankerna

I detta kapitel undersöks bankens roll i bekämpningen av penningtvätt. Hur stor roll har banken i det och vad finns det för lagstiftning som banken följer för att understöda kampen mot penningtvätt. Jag har varit i kontakt med människor som jobbar inom bankbranschen för att få en djupare inblick i hur det går till i praktiken att bekämpa penningtvätten. Efter det kommer jag även gå in på hur de rapporterar de misstänksamma transaktioner.

6.1 Bankens roll

Det är bankerna som gör flest anmälningar om misstänksamhet kring transaktioner som skulle kunna vara relaterade till penningtvätt. I genomsnitt gjordes 1111 anmälningar varje månad. Mycket av de här transaktionerna som anmäls handlar ofta om då det ena kontot är i ett annat land. Men bankens roll är stor i och med att de gör de flesta anmälningarna varje år. (Rahapesun selvittelykeskuksen vuosikertomus, 2023)

Kuva 1 Pankkien tekemät rahapesuilmoitukset kuukausittain 2020 - 2022

Figur 1, Anmälningar angående penningtvätt som banken gjort 2020-2022

Figuren visar hur många penningtvättsanmälningar som gjorts varje månad från bankerna under de senaste 3 åren

En intressant tolkning som man kan göras i figuren är att antalet anmälningar per månad är alltid lägre vid vanliga semestermånader. I varje år är det samma trend att under juli månad går anmälningarna ner kraftigt och sedan igen mot jul och nyår.

6.2 Kundkännedom

Kundkännedomen spelar en viktig roll i kampen mot penningtvätt och andra finansiella brott. Att kunna identifiera sina kunder är en kritisk del av att få fast penningtvätt. Därför har man genom lag börjat kräva mycket mer av finansiella instanser om vad och hur mycket som de måste veta om sina kunder. Banken måste kunna verifiera en kunds identitet före

de kommer att kunna öppna ett konto åt kunden. Om kunden inte ger den information som banken frågar efter så kommer kontot inte öppnas eller så kan banken häva deras samarbete med parten. (thalesgroup, 2023)

Många av bankerna i Finland vill också veta vad kunden har för verksamhet eller hur kundens finansiella situation ser ut. Man vill veta allt detta så att de får en övergripande bild av sin kund. På det sättet ser man bättre om något avvikande händer och på det sättet veta att något inte stämmer i jämförelse till hur kundens normala finanser eller verksamhet ser ut. Här är ett exempel på vad banken kan fråga av sina kunder:

Banken frågar till exempel om:

- ditt livsskede med tanke på din finansiella ställning
- användningen av våra banktjänster och andra tjänster
- medlens eller förmögenhetens ursprung
- en uppskattning av ankommande och avgående kontantbetalningar och utlandsbetalningar på ditt konto
- du, någon av dina familjemedlemmar eller nära samarbetspartner innehar ett betydande offentligt uppdrag
- du är skattskyldig i utlandet

Hämtat direkt från OP hemsida, <https://www.op.fi/privatkunder/kundkannedom>

Genom att fråga dessa frågor kan banken måla upp en bild av kunden och dess situation. När man gjort detta så minskar risken att man inte skulle upptäcka om ett brott av penningtvätts kulle göras.

Övervakningen av kunderna är en process som pågår under hela tiden de har affärsförbindelser till banken. Detta innebär att banken måste uppdatera genomgående hur kundens riskprofil ändras. Därför är det viktigt att man har en bra bild av kundens finansiella situation. Om en kunds riskprofil har ökat måste man undersöka den kunden mera. Det är riskprofilen som avgör hur stor risk det är att kunden är involverad, med avsikt eller inte, i penningtvätt. (finansinspektionen 2023)

Denna uppföljning har ofta två delar. I den första delen undersöker man kundkännedomen man har om kunden för att se om den är tillräcklig eller om dess riskprofil måste uppdateras. I den andra delen undersöker man hur kundens transaktioner ser ut. Det man söker efter här är om kunden har samma mönster som tidigare eller om det är något som sticker ut från kundens vanliga beteende. (finansinspektionen 2023)

6.3 Riskstrategi

Finansinspektionen gör en riskbedömning för alla olika sektorer där penningtvätt kan förekomma. En av dem är en bedömning av kreditinstanserna, dit bankerna hör. De risker och svagheter som möjligtvis blivit upptäckta kommer användas för att vidare utveckla riskhanteringsmetoderna. (luottolaitokset riskiarvioyhteenveto 2023)

Här är en tabell av deras riskbedömning. Tabellen är indelad i flera olika mindre kategorier och skalan i bedömningen är mellan 1-4. Där 1 betyder att det är en liten risk och 4 att det är stor risk. Grupperna är följande:

Grupp 1

- Inhemskas inlåningsbanker, filialer till utländska inlåningsbanker och kreditföretag som tillhör samma konsolideringsgrupp som dessa, som är stora och har en omfattande verksamhet. Dessa kreditinstituts tjänsteutbud och geografiska täckning är omfattande.

Grupp 2

- Sådana inhemska inlåningsbanker och kreditföretag som tillhör samma konsolideringsgrupp som dessa, i vilka verksamhetens storlek och omfattning är mindre än de inlåningsbankerna i grupp 1 och i vilka verksamhetens geografiska täckning är snävare.

Grupp 3

- Sådana inlåningsbanker och kreditföretag som hör till samma konsolideringsgrupp som dessa, i vilka verksamhetens storlek i hela Finland kan jämföras med inlåningsbanker i

grupp 2, men i vilka verksamhetens geografiska utsträckning är större än hos inlåningsbanker i grupp 2 bland annat därför att även utländska kreditinstituts filialer hör till delsektorn.

Grupp 4

- Inhemsk kreditföretag, utländska inlåningsbankers och kreditföretags filialer som i princip inte tillhandahålla insättningstjänster i Finland. Dessa kreditföretag fokuserar på att tillhandahålla olika finansieringstjänster till person- och/eller företagskunder.

Grupp 5

- Utländska inlåningsbankers filialer, vilkas verksamhet i Finland i praktiken är representativ så att dessa filialer inte själva tillhandahåller tjänster eller administrerar kundrelationer, utan tjänster och kundrelationer ingår i huvudsak med moderbolaget.

Riskkategorier:	Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3	Grupp 4	Grupp 5
Produkter och tjänster	3	3	3	2	1
Geografiskt läge och betalningsrörelse	3	1	3	2	2
Kunder	3	2	3	2	2
Distributionskanaler	3	2	3	2	2
Riskkategoriernas risknivå:	3	2	3	2	2
Riskhanteringskategorier:	Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3	Grupp 4	Grupp 5
Riskbaserings	3	4	3	3	3
Verksamhetens organisering	2	3	2	2	2
Kundkännedom	3	3	3	3	3
Övervakning	3	4	3	3	3
Riskenivå för kategorierna av riskhanteringsmetoder:	3	4	3	3	3
Total risknivå, delsektorer	3	3	3	2	2
Total risknivå, hela sektorn	3				

Figur 2, luottolaitokset riskiarvioyhteenveto 2023

Hämtat från finansinspektionen riskbedömning av kredit institutioner (luottolaitokset riskiarvioyhteenveto 2023)

Man ser i tabellen att risken för penningtvätt i kreditinstanserna är höga med ett genomsnitt på 3 av alla grupper. Man har även konstaterat att de aktiviteter med störst risk är: insättningar, kontanttjänster, betalkonton, penningförmedling och genomförande och mottagning av en betalningstransaktion (luottolaitokset riskiarvioyhteenveto 2023)

6.4 Utmaningar för banken

Banken möts av en del utmaningar i deras kamp mot penningtvätt. En av de större utmaningarna är den tekniska utvecklingen. Nuförtiden är den så snabb och aggressiv att det är svårt att hänga med alla nya utvecklingar och sedan till att förstå dem och kunna anpassa sig till dem.

Ett exempel på detta är fintech. Det står för financial technology och är något som har utvecklats snabbt under en kort tid. Några resultat av detta är att man har minimerat face to face interaktion på banker när man kan sköta bankärenden på telefon eller på nätet. Du kan använda telefonen som en digital plånbok. (finansinspektionen, 2023)

Sådana här förändringar måste bankerna vara snabba att anpassa sig till. Att inte möta sina kunder i person mera innebär till exempel att de måste hitta andra sätt att kunna verifiera kundernas identitet. Det är under den här tiden medan man anpassar sig som risken ökar för att den nya teknologin utnyttjas av kriminella för ekonomisk vinst. Att göra ändringar i banken eller att få genom ny lagstiftning för att passa bättre till utvecklingen som händer i sektorn tar ofta längre tid än vad det tar för personer att hitta sätt att utnyttja systemet. Därför är teknologi en stor utmaning för bankerna. Det är även något som kommer att fortsätta utvecklas och bankerna kommer vara tvungna att anpassa sig till det.

En annan utmaning man har lagt märke till är utbildning av personal. Detta hänger även ihop med hur tekniken har fört med sig nya utmaningar och metoder för kriminella att tvätta pengar. Det krävs mer utbildning av personalen i hur metoderna utvecklas och hur man kan lägga märke till dem. Detta kan kosta ganska mycket resurser. Även att hitta personer med bra förståelse av aml/cft (Anti-Money Laundering/Combating the Financing of Terrorism) är inte lätt. (finansinspektionen, 2023)

Kryptovalutor är något som utvecklats snabbt inom finanssektorn. Denna snabba utveckling har gjort det svårt för regelverk och regleringar att hinna med, vilket har lett till att de har kunnat utnyttjas för penningtvätt. Kryptovalutorna har kunnat köpas och säljas från tredje part sidor som inte har den kundkännedom som skulle behövas och man kan vara anonym i sin anskaffning av dem. Dock kommer transaktionen inte vara anonym om kryptovalutan använder sig av en blockkedja. En blockkedja innebär att man kan se transaktions historiken och informationen på kryptovalutan. Ofta är det stora summor som

är involverade med kryptovalutorna. Därför är också en stor del av anmälningar gällande penningtvätt fall med kryptovalutor. Man börjar nu i alla fall reglera detta också. Nu ställs mera krav på kundkännedomen när man köper krypto. (finansinspektionen, 2023)

7 Rapporteringsskyldigheter

En viktig del av bekämpningen av penningtvätt är att rapportera misstänksamma transaktioner så att en utredning av fallet kan börja. Det finns även lagstiftning om detta som preciserar vart man skall rapportera det och hur man skall gå till väga. I Finland är det till centralen för utredning av penningtvätt man skall rapportera till. Det är en central inom centralkriminalpolisen.

Detta är vad lagen om Lag om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism 28.6.2017/444 säger om rapportering av tvivelaktiga transaktioner:

Efter att ha fullgjort utredningsskyldigheten enligt 3 kap. 4 § 3 mom. ska en rapporteringsskyldig utan dröjsmål till centralen för utredning av penningtvätt enligt lagen om centralen för utredning av penningtvätt rapportera tvivelaktiga transaktioner. Tvivelaktiga transaktioner ska rapporteras oavsett om en kundrelation har etablerats eller avböjts eller en transaktion har utförts, avbrutits eller avböjts. (23.3.2023/444)

7.1 Involverade aktörer

Det är flera olika aktörer som är involverade i övervakningen av penningtvätt. I detta kapitel skall de olika aktörerna tas upp och vilken roll de har. Dessa aktörer har en viktig roll eftersom det är de som får anmälningar om penningtvätt och även de som skall agera om man hittar resultat från penningtvätt.

7.1.1 Centralkriminalpolisen

Centralen för utredning av penningtvätt är den myndighet som ansvarar för att undersöka och utreda misstankar till penningtvätt. De tar emot anmälningarna som görs från de anmälningsskyldiga. Centralen grundades 1998 och är en del av centralkriminalpolisen i Finland

Enligt Lag om centralen för utredning av penningtvätt 28.6.2017/445 har centralen för utredning av penningtvätt följande uppgifter:

1) förhindra, avslöja och utreda penningtvätt och finansiering av terrorism och föra sådana ärenden till undersökning,

2) ta emot och analysera rapporter och ge återkoppling om verkningarna av dem

3) samarbeta med myndigheterna för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism och för att förhindra, avslöja och utreda samt till undersökning föra brott som avses i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning

4) samarbeta och utbyta information med sådana myndigheter i en främmande stat och internationella organisationer som har till uppgift att förhindra och utreda penningtvätt och finansiering av terrorism,

5) samarbeta med rapporteringsskyldiga,

6) föra statistik över antalet rapporter enligt 4 kap. 1 § i lagen om förhindrade av penningtvätt och av finansiering av terrorism och antalet avbrutna transaktioner enligt 5 § i det kapitlet, över antalet anmälningar om tvivelaktiga transaktioner som förts till undersökning och över gjorda, mottagna, avvisade och besvarade informationsförfrågningar,

7) ta emot och behandla anmälningar

8) göra operativa och strategiska analyser av gärningssätt, fenomen, trender och metoder rörande penningtvätt samt finansiering av terrorism och det brott genom vilket den egendom eller den vinning har fåtts eller kan fås som är föremål för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

7.1.2 FATF (Financial Action Task Force)

FATF är ett globalt organ som har till uppgift att motarbeta penningtvätt. Organet grundades 1989 i Paris under G7- toppmötet. FATF jobbar med att sätta upp en global standard för länderna att följa för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism.

De övervakar hur penningtvätt utvecklas för att på bästa sätt kunna hjälpa länder att uppdatera och förbättra deras metoder för att bekämpa penningtvätt. (FATF 2023)

De övervakar också länderna så att de följer standarderna som FATF har för bekämpning av penningtvätt. Undersökningarna görs omgående för att se att länderna försöker att utveckla de områden som FATF anses skall förbättra. FATF ger ett vitsord som skall reflektera hur ett land har implementerat FATF penningtvätts standarden i olika kategorier. Dessa vitsord visar vad man måste förbättra. (FATF 2023)

Finland har varit en medlem i FATF sedan 1991. Sedan dess har FATF och Finland haft 5 omgångar för att se hur Finland har förbättrat sitt försvar mot penningtvätt. Kritiken efter den senaste granskningen har varit mot hur man övervakar finansiella och icke-finansiella intuitioner (FATF 2023)

7.1.3 Finansinspektionen

Finansinspektionen är en statlig myndighet som främst har till uppgift att övervaka finansmarknaden. De ser till att finansiella företag följer de regler som finansinspektionen har framtagit. De jobbar för att hålla finansmarknaden stabil och bidra till en hållbar utveckling. Finansinspektionen ser också till att finansmarknaden har god ekonomisk praxis. De har även som mål att förbättra allmänhetens kunskap om finansmarknaden.

Finansinspektionen har som roll i bekämpningen av penningtvätt att undersöka vilka sektorer som har störst risk för att bli utsatta för penningtvätt. På detta sätt skall man kunna se vilka sektorer som måste övervakas noggrannare. De ser även till att de som övervakar penningtvätt följer den lagstiftning som vi har gällande bekämpning av penningtvätt. (finansinspektionen 2023)

8 Metodik

I detta kapitel kommer jag presentera de två metoder jag har använt i arbetet. Jag har delvis använt extern sekundär data, vilket innebär att man samlar ihop teori och ser vad teorin har att säga. Man ser vad det redan finns för befintlig information om ämnet man undersöker. Detta kan till exempel vara Internetkällor eller böcker. Mycket av den information jag behöver till min forskning är befintlig information och tidigare forskning.

Många av källorna jag har använt är myndigheter, lagar och andra aktörer inom bekämpning av penningtvätt. Denna forsknings metod krävs för att mitt arbete skall vara trovärdigt och ha en bra teoretisk grund att stå på. (QuestionPro, 2023)

Som andra metod har jag använt kvalitativ forskning. Detta kan vara att man gör ett frågeformulär eller intervju för att samla in data. I mitt arbete gjorde jag en intervju. Jag anser att intervjun kommer att ge arbetet en högre validitet eftersom man får svar från en sakkunnig inom ämnet. Det finns olika sorts intervjuer, min intervju var strukturerad eftersom den gjordes via email med färdiga frågor. Frågorna är utformade för att kunna måla upp en bild av hur bankerna bekämpar penningtvätt, vilka metoder och processer är i bruk. (QuestionPro, 2023)

9 Intervju med bankspecialist

Jag valde att göra en intervju som en del av min undersökning av ämnet. Intervjun jag har gjort var strukturerad och via email. Målet med denna är att få en bättre bild av hur man bekämpar penningtvätt i bankerna genom att få svar från en person som jobbar på en bank. Jag ville även att intervjun skulle komplettera informationen jag redan hittat och ge en till vinkel att se på ämnet från. Trovärdigheten kommer vara hög.

Personen jag intervjuade har jobbat 30 år i bankbranschen i 3 olika medelstora banker i Finland och personen har haft titlar som kundrådgivare, placeringschef och bankir. Intervjun gjordes via email. Så här svarade personen på frågorna:

-Vilka metoder/processer används i banker för att upptäcka penningtvätt? Hur har det här förändrats under de senaste 5 åren?

Genom KYC-processen har vi en ganska omfattande kännedom om kunden och vad som är ett normalt bankbeteende. Om stora avvikelser plötsligt framkommer, kan vi kontrollera med kunden vad ändringen beror på. Genom AML (Anti Money Laundering) funktionen övervakas också transaktioner (sker i anonyma bankens centralbank). Transaktioner inkommande eller utgående kan "stoppas" för närmare utredning om dessa avviker från det normala för kunden eller om betalare / mottagare av någon orsak ger en varningssignal,

t.ex. kommer upp på listor över länder dit betalningar p.g.a bojkotter, inte förmedlas, eller personer som finns registrerade med anknytning till exempelvis terrorism.

-Hur rapporterar ni misstänksamma transaktioner och till vem rapporteras det

Misstänkta transaktioner meddelas till vår Compliance Officer / Risk Controller (finns på anonyma bankens centralbank) som sedan sköter ärendet vidare.

-Know your customer. Vad vill/behöver ni veta om era kunder? Hur samlas och lagras informationen?

Vid varje kundmöte skall kunden identifieras med giltig identitetshandling, som pass eller ID-kort. Vi uppdaterar regelbundet kundens uppgifter vid kundmöten och går igenom inkomster (lön, pension, kapitalinkomster, övriga inkomster), betalningsrörelsens omfattning, eventuell beskattning skyldighet i andra länder, yrke och arbetsgivare mm.

För företag skall vi känna till vem/vilka som är ägare till företaget, deras ställning och ägodelar. Om ett annat företag är ägare så skall vi också känna till denna företagsägare och ansvarspersoner. Uppgifterna sparas i kundens grunduppgifter i elektroniskt arkiv.

Kunder som använder sig av nätbanken kan också uppdatera sina egna uppgifter vid behov.

-Vilka är de vanligaste kännetecknen för misstänksamma transaktioner? Exempel på den vanligaste formen av penningtvätt? Hur noteras dessa?

Att betalningsrörelsen (kontotransaktionerna) börjar avvika på ett tydligt sätt från det tidigare. Stora kontantinsättningar / uttag, skall alltid redogöras för. Stora kontantinsättningar eller inkommande betalningar till ett konto, utan att det finns verkliga affärsmässiga grunder till exempel köp /försäljning och dylikt, som ej kan stärkas med giltiga dokument exempelvis ett köpebrev. Pengarna kanske sedan snabbt gireras vidare till nya mottagare. Ett tecken på att man försöker dölja pengarnas ursprung och försvåra att detta kan utredas.

I en digitaliserad värld är kontrollen förstås utmanande men det finns också automatik i övervakningen som stöder verksamheten. Hur dessa system arbetar / fungerar kan jag dock inte redogöra för, när det sker på en annan nivå. Bankerna har dock inte heller ett intresse av att öppet redogöra för hur alla system fungerar.

-Vad har banken för risk strategier för att minska risken för penningtvätt?

I det dagliga arbetet är det den kontinuerliga kontrollen som är viktig och att hindra att "svarta" pengar och medel som härrör från kriminell verksamhet, kommer in i banksystemet.

En rad olika direktiv och bestämmelser från till exempel Finansinspektionen, olika EU direktiv mm. styr mycket av det vad bankerna bör göra.

-Har ni egna tankar kring systemet? Vilka brister och styrkor har det.

Jag tycker att systemet fungerar ganska bra. Det regelverk som finns stöder oss i det arbete vi gör, även om det kan kännas byråkratiskt någon gång, så ställer det ändå klara krav på när vi t.ex. öppnar ett nytt kundförhållande o.s.v.

10 Resultat

Intervjun gav en bättre bild av hur bankerna jobbar mot penningtvätt i praktiken. Man ser att teorin stämmer överens med många saker som togs upp i intervjun. Här kommer jag se på resultatet från intervjun och hur det kopplas till den teori som har tagits upp i arbetet.

Kundkännedomen har en stor roll i bekämpning av penningtvätt. Bankerna vill veta hur kundens finansiella situation ser ut och uppdaterar den regelbundet under kundmöten. Målet med denna kundkännedom är att man lägger märke till om kundens kontotransaktioner börjar avvika från det normala. Genom att veta dessa saker om kunderna kommer man även se vilka som utgör större risk än andra och då har större behov av övervakning. Som tidigare sagts är det lagstadgat att bankerna samlar denna information om sina kunder.

Ett övervakningssystem används också för att automatiskt stoppa transaktioner som skall utredas. Detta kan vara om en kunds beteende börjar avvika från det normala och man är då i kontakt med kunden för att ta reda på varför det är så. Transaktioner blir också stoppade om de är på väg till ett land som har sanktioner. De blir också stoppade om det är ett land som är med på listor som antyder att de kan vara hög risk för anknytning till brott eller terrorism. Detta kan vara listor som FATF har byggt upp i deras undersökning av vilka länder som är utsatta för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Det konstateras att de vanligaste sätten av penningtvätt som upptäckts är då transaktionerna börjar avvika från det normala, vilket visar igen hur viktig kundkännedomen är. Om stora pengar kommer till ett konto behöver man ha bevis på varifrån pengarna har kommit. Som även tidigare sagts så försöker man dölja varifrån pengarna har kommit genom att snabbt skicka dem vidare till flera olika konton, vilket även gör spårningen av dem svårare.

Regelverken, direktiven och bestämmelserna stöder bankerna bra i deras bekämpning av penningtvätt, fast den byråkratiska delen kan vara jobbig. Man anser att systemet fungerar ganska bra och hjälper bankerna att upptäcka och utreda penningtvätt.

11 Diskussion och kritisk granskning

I min undersökning har jag försökt att ta reda på hur penningtvätt går till och hur bankerna försöker bekämpa den. Genom att söka upp redan befintlig information, kunde jag konstatera att penningtvätt har tre olika faser. Steg ett heter placering och handlar om att få in pengarna i det ekonomiska systemet, vilket kan vara en bank. Här blir många fast eftersom här görs även bankens kontroller och övervakningar. Nästa steg är skiktning, vilket innebär att man vill försvåra möjligheten att spåra de "smutsiga" pengarna. Kan vara att göra flera olika transaktioner eller byta ut pengarna till en annan tillgång, till exempel guld. Det sista skedet kallas integrering, när man kommit till detta skede antar man att pengarna kan användas utan risk att bli fast för penningtvätt.

Genom min undersökning kom jag också fram till vilka metoder banken använder för att upptäcka penningtvätt. Delvis har de kundkännedomen som skall ge banken en bild av sina kunders beteende och på så sätt veta när det börjar avvika från det normala. Sedan har de övervakningssystem som skall stöda banken i att upptäcka transaktioner som är misstänksamma. Det finns lagar och direktiv som skall stöda banken i hur som skall jobba mot penningtvätt. Enligt lag görs även riskanalyser av finansinspektionen på alla sektorer där penningtvätt kan fram komma, vilket hjälper banken veta var de behöver utveckla sig.

Mitt arbete skulle ha varit bättre om intervjun hade varit i person i stället för att vara via email. Detta gjorde det svårare att kunna ställa följdfrågor eller gå djupare in på något. Det skulle också ha hjälpt undersökningen om jag gjorde fler intervjuer, men noterade att det var ganska svårt att hitta personer som var intresserade att svara på några frågor. Det kom

också fram att bankerna inte riktigt ville redogöra för mycket om vissa av dessa frågor på grund av sekretessproblem.

Mina källor är även lite skakiga ibland i och med att jag hade svårt att hitta bra vetenskapliga artiklar som är relevanta till det som jag har undersökt. De här faktorerna har påverkat arbetet lite negativt. Trots detta tycker jag arbetet har en hög validitet. Många av källorna jag använt har varit myndigheternas källor, lagar och andra aktörer som aktivt bekämpar penningtvätt. Intervjun gav en inblick i hur bankerna i praktiken bekämpar penningtvätt.

12 Avslutning

Det är tydligt att bankens roll i kampen mot penningtvätt är stor. Om man tvättar pengar och vill få dem att se legala ut måste man få dem igenom banken så att de kan ta sig in i det ekonomiska kretsloppet. Därför är det viktigt att banken är välutrustad för att kunna stoppa detta så effektivt som möjligt. Det gör man främst genom att anpassa lagar och direktiv som skall stöda banken i deras processer att upptäcka penningtvätt mera effektivt. Med hjälp av kundkännedomen och övervakningssystemen man har i kraft, med stödet från myndigheterna och deras lagstiftning så bekämpar bankerna i Finland penningtvätten på ett väldigt bra sätt.

13 Källförteckning

- Aduloju, O. I. (den 18 6 2018). *Medium*. Hämtat från CONSEQUENCES OF MONEY LAUNDERING.: https://medium.com/@aduloju_olaseun/consequences-of-money-laundering-ed18ab271283
- Attityd*. (2023). Hämtat från PRIMÄRDATA OCH SEKUNDÄRDATA: <https://www.attitydikarlstad.se/metoder/primardata-och-sekundardata/>
- Europeiska Rådet*. (2023). Hämtat från Kampen mot penningtvätt och finansiering av terrorism: <https://www.consilium.europa.eu/sv/policies/fight-against-terrorism/fight-against-terrorist-financing/>
- FATF*. (2023). Hämtat från what we do: <https://www.fatf-gafi.org/en/the-fatf/what-we-do.html>
- finansinspektionen*. (2023). Hämtat från Vad betyder virtuell valuta, kryptovaluta, kryptotillgångar, ICO eller plånbok för virtuella valutor?: <https://www.finanssivalvonta.fi/sv/kund/virtuella-valutor/>
- finansinspektionen*. (2023). Hämtat från Förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism: <https://www.finanssivalvonta.fi/sv/forhindrande-av-penningtvatt-och-finansiering-av-terrorism/>
- finansinspektionen*. (2023). Hämtat från luottolaitokset riskiarvioyhteenveto : https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163051/VM_2021_17.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- finansinspektionen*. (2023). *finansinspektionen*. Hämtat från FinTech – Innovationer i den finansiella sektorn: <https://www.finanssivalvonta.fi/sv/finansiella-aktorer/Kapitalmarknaden/fintech--innovationer-i-den-finansiella-sektorn/>
- Force, The Financial Action Task*. (2023). Hämtat från what we do: <https://www.fatf-gafi.org/en/the-fatf/what-we-do.html>
- inrikesministeriet*. (2023). Hämtat från ekonomisk brottslighet och grå ekonomi: <https://intermin.fi/sv/polisvasendet/ekonomisk-brottslighet-och-gra-ekonomi>
- Investopedia*. (2023). Hämtat från What Methods Are Used to Launder Money?: <https://www.investopedia.com/ask/answers/022015/what-methods-are-used-launder-money.asp>
- konsumenternas*. (2023). Hämtat från Vad är penningtvätt och finansiering av terrorism?: <https://www.konsumenternas.se/konsumentstod/lag-ratt/vad-sager-lagen/penningtvatt---regler-inom-bank-och-forsakring/vad-ar-det/>

Lag om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. (2017). Hämtat från 2017/444: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2017/20170444#L4>

Northcrypto. (2023). Hämtat från vad är kryptovalutor:
<https://www.northcrypto.com/sv/about/cryptocurrency>

OP.FI. (2023). Hämtat från Kundkännedom:
<https://www.op.fi/privatkunder/kundkannedom>

Polisen. (2023). Hämtat från Penningtvätt: <https://poliisi.fi/sv/penningtvatt>

QuestionPro. (2023). Hämtat från Kvalitativa forskningsmetoder: Typer och exempel:
<https://www.questionpro.com/blog/sv/kvalitativa-forskningsmetoder-typer-och-exempel/>

Rahapesu. (2022). Hämtat från Rahanpesun selvittelykeskuksen vuosikertomus:
<https://rahanpesu.fi/documents/25235045/67733116/Rahanpesun-selvittelykeskuksen-vuosikertomus-2022.pdf/d4d07605-68b5-ee84-ffd7-ec09541dc9d7/Rahanpesun-selvittelykeskuksen-vuosikertomus-2022.pdf?t=1679478208148>

Rahapesu. (2023). Hämtat från förhinda pennigstvätt och finansiering av terrorism:
<https://rahanpesu.fi/sv/framsida>

rahanpesu. (2023). *Penningtvätt.* Hämtat från <https://rahanpesu.fi/sv/penningtvatt>

Sanction Scanner. (2023). Hämtat från Negative Effects of Money Laundering on The Economy.

Skolverket. (2023). Hämtat från Att använda sig av forskning:
<https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/utbildning-pa-vetenskaplig-grund-och-beprovad-erfarenhet/att-kunna-anvanda-sig-av-forskning>

Strafflag. (2011). Hämtat från 2011/191:
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1889/18890039001>

Swedbank. (2023). Hämtat från Arbete mot penningtvätt och terroristfinansiering:
<https://www.swedbank.com/sv/hallbarhet/forebygga-finansiell-brottslighet/vart-arbete-aml-och-terroristfinansiering.html>

thales.com. (2023). Hämtat från Know Your Customer in banking:
<https://www.thalesgroup.com/en/markets/digital-identity-and-security/banking-payment/issuance/id-verification/know-your-customer>

United Nations. (2023). Hämtat från Laundering the proceeds of trafficked synthetic drugs:
<https://syntheticdrugs.unodc.org/syntheticdrugs/en/cybercrime/laundryingproceeds/index.html>

